

จตุรัส HR: ภาวะผู้นำ คู่คุณธรรม

โดย ผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์ 26 ตุลาคม 2552 15:54 น.

ระยะหลังๆ มานี้ ได้มีโอกาสพูดคุยกับทั้งผู้บริหาร นักบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนนักวิชาการหลายท่านมักจะพูดถึงประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนา 'ภาวะผู้นำ' ของพนักงานในองค์กร โดยต่างเห็นว่าการที่องค์กรมีคนเก่งที่มีความสามารถทางวิชาชีพด้าน แต่หากขาดภาวะผู้นำ องค์กรก็จะยังไม่สามารถดึงความรู้ ความเก่งของพวกเขา ออกมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

เนื่องจาก คนเก่งบางครั้งไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ทำให้ความคิดที่ดีๆ และน่าจะเป็นประโยชน์ไม่ถูกถ่ายทอดให้คนอื่นนำไปใช้ประโยชน์

ด้วยเหตุนี้ ภาครัฐ หรือเอกชน จึงให้ความสนใจในการจัดหลักสูตร การพัฒนาภาวะผู้นำ หรือ Leadership Development รวมถึงสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีการเปิดหลักสูตรด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ ตั้งแต่ระบบปริญญาตรีไปจนถึงปริญญาเอก

ดิฉันเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญที่จะเปิดมิติความคิด ไปสู่มิติการปฏิบัติ ถ้าคนเก่งกล้าคิด กล้าเสนอ และกล้านำความคิดดีๆ ไปปฏิบัติอย่างมีความมั่นใจ ความคิดดีๆ นั้นก็จะถูกแปลงออกมาเป็นผลลัพธ์ที่จับต้องได้และเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและสังคม แต่ถ้าเก่งแล้ว ไม่กล้าพูด ไม่กล้าเสนอ หรือ บางคนไม่กล้าแม้แต่จะคิดสิ่งใหม่ๆ เพราะเข้าใจว่าคิดไปก็ไม่เกิดประโยชน์ เพราะคิดแล้วไม่กล้าเสนอด้วย กลัวคนคัดค้าน กลัวคนหัวเราะเยาะ ก็จะเป็นคนเก่ง คนฉลาด ที่ไร้ประโยชน์

อย่างไรก็ดี การพัฒนาภาวะผู้นำ มีประเด็นที่ต้องทำความเข้าใจให้กระจ่างก่อน 2-3 ประเด็น ประเด็นแรก คือ การตีความคำว่าภาวะผู้นำ หมายถึงอะไร ประการที่สอง ใครบ้างที่เราควรพัฒนาภาวะผู้นำ ประการต่อมา เราจะพัฒนาภาวะผู้นำ ได้อย่างไร และใครบ้างที่มีบทบาทในการพัฒนา และประการสุดท้ายคนที่มีความภาวะผู้นำ จะสร้างคุณประโยชน์ให้แก่องค์กรเสมอไปหรือไม่

หลายคนมองว่า 'ภาวะผู้นำ' คือ คุณสมบัติของคนที่มีตำแหน่งหน้าที่ทางการบริหาร และภาวะผู้นำก็จะได้มาจากการที่ได้รับความมอบหมายอำนาจ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ไปบริหารผู้อื่นได้ แต่ที่จริงแล้ว คำว่า 'ภาวะผู้นำ' ก็คือ คุณลักษณะของคนที่ทำให้คนๆ นั้นสามารถนำหรือโน้มน้าวให้คนอื่นทำตามในสิ่งที่ตนเองต้องการให้ทำได้ พุดง่าย ๆ คือ คนที่พูดแล้วคนอื่นฟังและยอมทำตามด้วยความเต็มใจ

ดังนั้น ภาวะผู้นำ จึงไม่จำเป็นต้องมีอยู่ในตัวคนที่มีความตำแหน่งหน้าที่การงานที่ต้องบริหารคนอื่นเสมอไป และในทางกลับกันผู้ที่มีความตำแหน่งหน้าที่ในการบริหารบางคน อาจไม่มีภาวะผู้นำในตัวเองเลยก็เป็นไปได้ และนี่ก็เป็นปัญหาอย่างหนึ่งของหลายๆ องค์กร